

คู่มือและแนวทางการดำเนินงาน นักจิตวิทยาโรงเรียนประจำเขตพื้นที่การศึกษา

จัดทำโดย

นางสาวจิตยาลักษณ์ เครือปัญญา

นักจิตวิทยาโรงเรียนประจำสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1

สำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ

เอกสารคู่มือการปฏิบัติงาน
นักจิตวิทยาโรงเรียนประจำสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

นางสาวจิตติยาลักษณ์ เครือปัญญา
ตำแหน่ง นักจิตวิทยาโรงเรียนประจำสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1

กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

คำนำ การจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานของ นักจิตวิทยาโรงเรียน ประจำสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในด้านการ ส่งเสริม ป้องกันและแก้ไข ปัญหาการเรียนงานสุขภาพจิตวัยเรียน งานด้านความปลอดภัยสถานศึกษาทุกมิติของ กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1 มีวัตถุประสงค์เพื่ออำนวยความสะดวกในการให้บริการได้ ทราบขั้นตอน แนวทางการปฏิบัติงานดังกล่าว หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือการ ปฏิบัติงานฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์ แก่ผู้อ่านและผู้ให้บริการ หากมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอันเป็นประโยชน์ ต่องานนี้ กรุณาแจ้งได้ที่กลุ่มส่งเสริม การจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1

นางสาวจิตยาลักษณ์ เครือปัญญา

นักจิตวิทยาโรงเรียนประจำสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

สารบัญ

	หน้า
ความหมายของนักจิตวิทยาโรงเรียน	1
ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	3
แนวทางการให้คำปรึกษาทางจิตวิทยา	6
แนวทางการคุ้มครองและช่วยเหลือ	9
สรุปมาตรฐานงานและปฏิทินระยะเวลาการทำงาน	13
กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	14

ความหมายของนักจิตวิทยา/นักจิตวิทยาโรงเรียนประจำสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นักจิตวิทยา หมายถึง ผู้ที่ศึกษากระบวนการทางจิตใจและพฤติกรรมของมนุษย์ วินิจฉัยและ ให้การบำบัดรักษาหรือป้องกัน ความผิดปกติ/ความแปรปรวนทางจิต : ทดสอบ วิเคราะห์ ตรวางวินิจฉัย เป็นที่ปรึกษาทางจิตวิทยาเกี่ยวกับ บุคลิกภาพ เซาว์ปัญญา ความฉลาด ความสามารถ ทักษะสติ สภาพางสมอง วุฒิภาวะทางจิตใจ ประเมินผล ให้ คำปรึกษา แนะนำบำบัดรักษาทางจิตวิทยา ที่มีผลกระทบต่อความคิด และพฤติกรรมของบุคคล ให้คำปรึกษา แนะนำและบำบัดรักษาอาการป่วยทางจิตของแต่ละบุคคลหรือกลุ่มบุคคล ด้วยการสนทนาพร้อมทั้งติดตามผล ในกรณีที่ยากแก่การบำบัดรักษาจำเป็นต้องขอความร่วมมือ กับสมาชิก ในครอบครัว เจ้าหน้าที่หรือผู้ปฏิบัติงาน ด้านการศึกษา ร่วม แก้ปัญหาในการบำบัดรักษาหรือปัญหาต่าง ๆ ศึกษาองค์ประกอบทางด้านจิตวิทยา เพื่อการ บำบัดรักษาและป้องกัน อาการป่วยทางจิตและอารมณ์ หรือการแปรปรวนทางพฤติกรรมรวมถึงการเชื่อมโยง ระหว่างวิชาชีพต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เขียนรายงานและเอกสาร ทางวิชาการ ปฏิบัติหน้าที่การงานที่เกี่ยวข้องและ ควบคุมดูแลผู้ปฏิบัติงานอื่น ๆ

นักจิตวิทยาสาขาอาชีพต่าง ๆ

- นักจิตวิทยา
- นักจิตวิทยาคลินิก
- นักจิตวิทยาการศึกษา
- นักจิตวิทยาชุมชน
- นักจิตวิทยาพัฒนาการ
- นักจิตวิทยาอุตสาหกรรมฯ
- นักจิตวิทยาองค์การ

ลักษณะงานนักจิตวิทยาโรงเรียนประจำสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ปฏิบัติงานในการช่วยเหลือและ ให้คำปรึกษานักเรียนที่มีปัญหาในด้านในด้านการศึกษา สังคม และ อารมณ์ เมื่ออยู่ร่วมกับผู้อื่น โดยการทำงาน ร่วมกับครู ผู้ปกครองและผู้เชี่ยวชาญ เฉพาะด้านเพื่อเสริมสร้าง สภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย และส่งเสริม พฤติกรรมให้เกิดประโยชน์ในเรียนรู้ รวมไปถึง ถึงความสัมพันธ์ระหว่างบ้าน และโรงเรียนให้แข็งแกร่งมากยิ่งขึ้น

มีหน้าที่รับผิดชอบงานดังต่อไปนี้

- (1) ดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ได้รับการส่งต่อจากระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- (2) วิเคราะห์และวินิจฉัยปัญหานักเรียนเป็นรายบุคคลที่มีปัญหาซับซ้อนหรือจากการส่งต่อด้วยวิธีการ ที่หลากหลาย ได้แก่ แบบทดสอบทางจิตวิทยาด้านสติปัญญา อารมณ์ สังคม และวางแผนการแก้ไขปัญหา
- (3) ประเมินสำรวจวิเคราะห์ สภาพาสุภาพจิตด้วยวิธีการทางจิตวิทยากับนักเรียน เพื่อค้นหาอธิบาย ทำนาย แนวโน้มพฤติกรรมอารมณ์ ความคิด พัฒนาการ ศักยภาพ แรงจูงใจ ความถนัดบุคลิกภาพ สาเหตุ ของ ปัญหา สุขภาพจิตในระดับเบื้องต้น

- (4) ให้คำปรึกษาแก่นักเรียนและผู้เกี่ยวข้องเป็นรายบุคคล รายกลุ่ม และบำบัดครอบครัว เพื่อการบำบัดและแก้ไข้ปัญหาเฉพาะเรื่องหรือปัญหาที่มีความซับซ้อน เช่น พฤติกรรมเสี่ยงเรื่องเพศ ยาเสพติด การทะเลาะวิวาท/การใช้ความรุนแรง ฯลฯ
- (5) ปรับพฤติกรรม พื้นฟูสภาวะทางจิตใจ สังคม อารมณ์ ส่งเสริมพัฒนาการในระดับเบื้องต้นเพื่อให้นักเรียน เข้าใจ ยอมรับปัญหาของตนเอง ปรับเปลี่ยนอารมณ์ ความคิด พฤติกรรม วิธีการปรับตัวหรือวิธีแก้ปัญหาให้เหมาะสม
- (6) ให้การดูแลช่วยเหลือกลุ่มเด็กพิเศษ เช่น เด็กบกพร่องทางการเรียนรู้(LD) เด็กสมาธิสั้น เด็กออทิสติกเด็กที่มีสติปัญญาบกพร่อง เป็นต้น
- (7) ส่งเสริม ป้องกัน ฝึกระวัง แก้ไขปัญหาพฤติกรรม สุขภาพจิตของนักเรียนด้วยเครื่องมือ และกระบวนการทางจิตวิทยาเบื้องต้น เพื่อพัฒนาความสามารถในการดำเนินชีวิตได้เหมาะสมยิ่งขึ้น
- (8) รวบรวม ศึกษาข้อมูลวิจัยด้านจิตวิทยา และวิชาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนาองค์ความรู้นวัตกรรมด้านจิตวิทยาสุขภาพจิต
- (9) สรุปสถิติ รายงานผลการปฏิบัติงานทางจิตวิทยาเสนอผู้บังคับบัญชา เพื่อประกอบการวางแผนพัฒนาการปฏิบัติงาน
- (10) งานประสานการป้องกันและแก้ไข้ปัญหาการใช้สารเสพติด และส่งเสริมป้องกันแก้ไข้ และคุ้มครองความประพฤตินักเรียน นักศึกษา รวมทั้งระบบดูแลช่วยเหลือช่วยเหลือนักเรียน
- (11) งานป้องกันความปลอดภัย และอุบัติเหตุ อุบัติภัยในสถานศึกษา

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน ดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยนักจิตวิทยาโรงเรียนประจำสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

1. สํารวจข้อมูลนักเรียนที่มีความเสี่ยงและมีปัญหา การถูกล่วงละเมิดทางเพศ ความรุนแรงการตั้งครรภในวัยเรียน ภาวะสุขภาพจิต เด็กนักเรียนติดเกมส์/อินเทอร์เน็ต ยาเสพติด อุพทานหมู และโรคติดต่อในสถานศึกษา โดยส่งแบบสำรวจให้สถานศึกษาในสังกัด และรับแจ้งจากสถานศึกษาในการรายงานกรณีเด็กนักเรียนกลุ่มเสี่ยงที่ต้องได้รับการดูแลช่วยเหลืออย่างเร่งด่วน

2. การซักประวัติเบื้องต้นเพื่อทราบข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญต่างๆ ทั้งในเรื่องประวัติส่วนตัวของนักเรียน ประวัติ การคัดกรอง ข้อมูลจากครู รวมถึงข้อมูลจากเวชทะเบียน ระเบียบสนสนนนักเรียน

3. การลงพื้นที่ นักจิตวิทยาโรงเรียนประจำ สพท. ลงพื้นที่โรงเรียน เพื่อดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงหรือนักเรียนที่ต้องการความช่วยเหลือ โดยการให้คำปรึกษารายบุคคลหรือรายกลุ่ม การบำบัดรักษา การปรับพฤติกรรม

4. การดูแลช่วยเหลือเด็กนักเรียนแบ่งออกเป็น 3 ระดับคือ ระดับปฐมภูมิ ระดับทุติยภูมิ และระดับตติยภูมิ
ระดับปฐมภูมิ (กลุ่มความสามารถพิเศษ,กลุ่มปกติ,กลุ่มเสี่ยง,กลุ่มมีปัญหา)

- การให้ความรู้ครูและพ่อแม่ ในเรื่องพัฒนาการเด็ก และปัจจัยที่ทำให้เกิดความเสียหายต่างๆ

- การค้นหาเด็กกลุ่มเสี่ยง โดยการจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะชีวิต,ทักษะทางสังคม และให้ความรู้เรื่องเพศและสารเสพติด

ระดับทุติยภูมิ (กลุ่มเสี่ยง,กลุ่มมีปัญหา)

- การให้คำปรึกษาทางจิตวิทยา,การบำบัด,การปรับพฤติกรรม ทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม

- การให้ความรู้ครูเกี่ยวกับความเสี่ยงของพฤติกรรมและปัญหาที่พบบ่อย

- การให้ความรู้พ่อแม่เกี่ยวกับบทบาทของพ่อแม่ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อให้มีการทำงาน

ที่เชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ ทั้งครอบครัว โรงเรียน ชุมชน และ บุคลากรสาธารณสุข

ระดับตติยภูมิ (กลุ่มเสี่ยง,กลุ่มมีปัญหา)

- การให้ความรู้และเพิ่มทักษะครูในการช่วยเหลือฟื้นฟูนักเรียน

- เพิ่มทักษะการจัดการปัญหาให้กับนักเรียน เพื่อป้องกันการกลับไปอยู่ในกลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา

อีกครั้ง

การวิเคราะห์วินิจฉัยเบื้องต้น

- ประสานงานกับครูแนะแนวหรือครูที่ดูแลเกี่ยวข้องกับนักเรียน เพื่อทำการคัดกรองนักเรียนที่มีความจำเป็นต้องเข้ารับบริการการให้คำปรึกษา พร้อมทั้งเตรียมข้อมูลเบื้องต้นของนักเรียนที่ส่งมาเข้ารับการศึกษาเชิงจิตวิทยา พร้อมทั้งร่วมกัน สังเกต ประเมิน และให้ความ ร่วมมือในการช่วยเหลือนักเรียน ทั้งก่อน ระหว่าง และหลังการเข้ารับการศึกษา

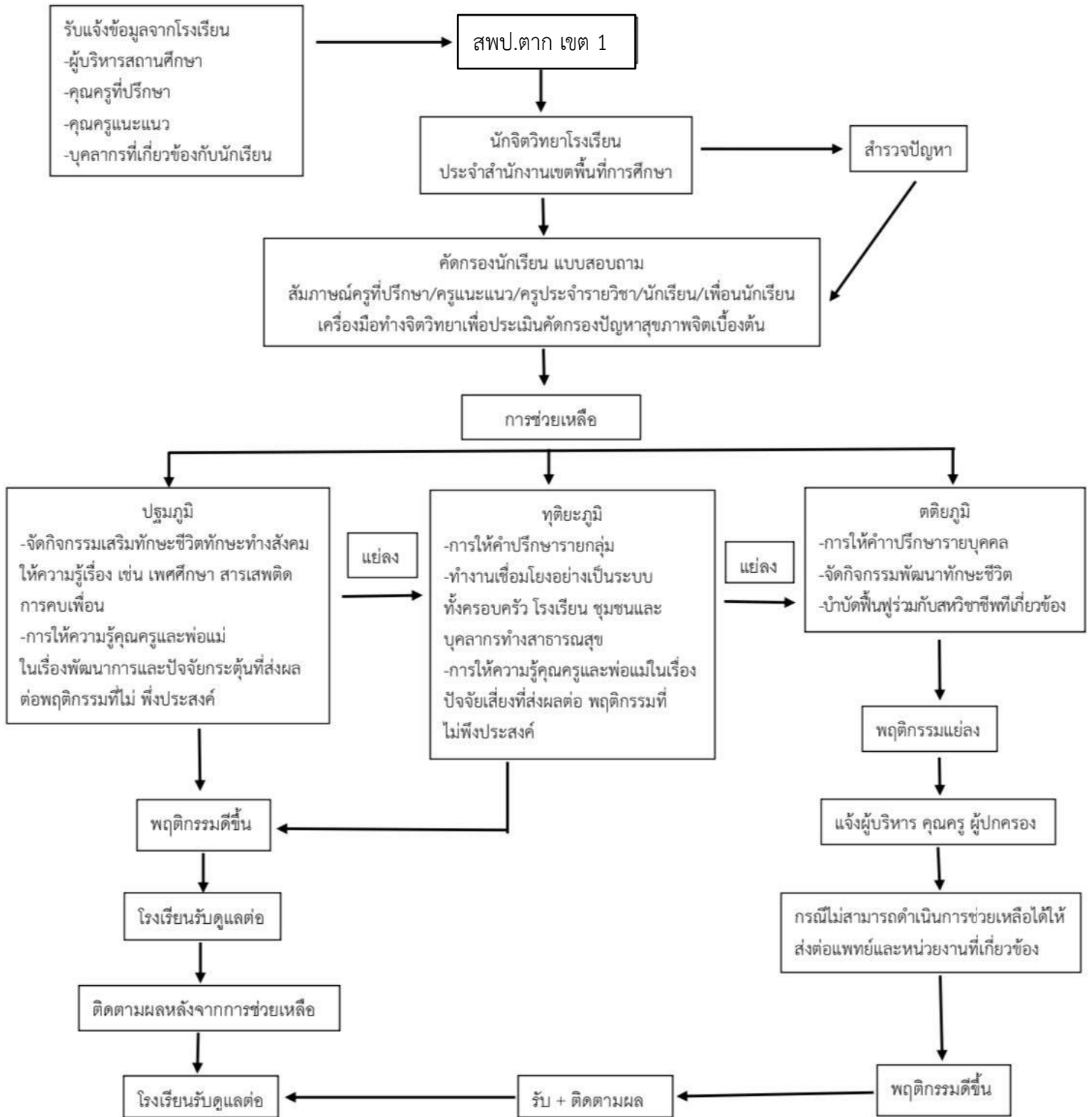
- วิเคราะห์และวินิจฉัยปัญหาของนักเรียนเป็นรายบุคคลที่มีปัญหาซับซ้อนหรือจากการส่งต่อ ด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น การสังเกตพฤติกรรม การสัมภาษณ์ การทดสอบทางจิตวิทยา ด้านสติปัญญา อารมณ์ สังคม เพื่อค้นหาปัญหา สาเหตุปัญหาของนักเรียน พร้อมทั้งหาแนวทางการแก้ไขปัญหาวางแผนการช่วยเหลือร่วมกับครูที่ปรึกษา ผู้ปกครอง หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน เพื่อดูแล ช่วยเหลือและปรับพฤติกรรมของนักเรียนกรณีนักเรียนมีพฤติกรรมเสี่ยงหรือมีปัญหาทาง พฤติกรรมและลักษณะอารมณ์รุนแรง จะต้องมีการประสานกับหน่วยงานภายนอก เช่น โรงพยาบาล เพื่อส่งต่อการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างเหมาะสม

5. การส่งต่อภาคีเครือข่าย เมื่อดำเนินการดูแลช่วยเหลือแล้วไม่ดีขึ้น จำเป็นต้องส่งต่อไปยังหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้องเพื่อวางแผนและร่วมมือกันแก้ไขปัญหาอย่างตรงจุด เนื่องจากบางสภาพปัญหาของนักเรียนมีความยากและซับซ้อนต่อการดูแลช่วยเหลือ

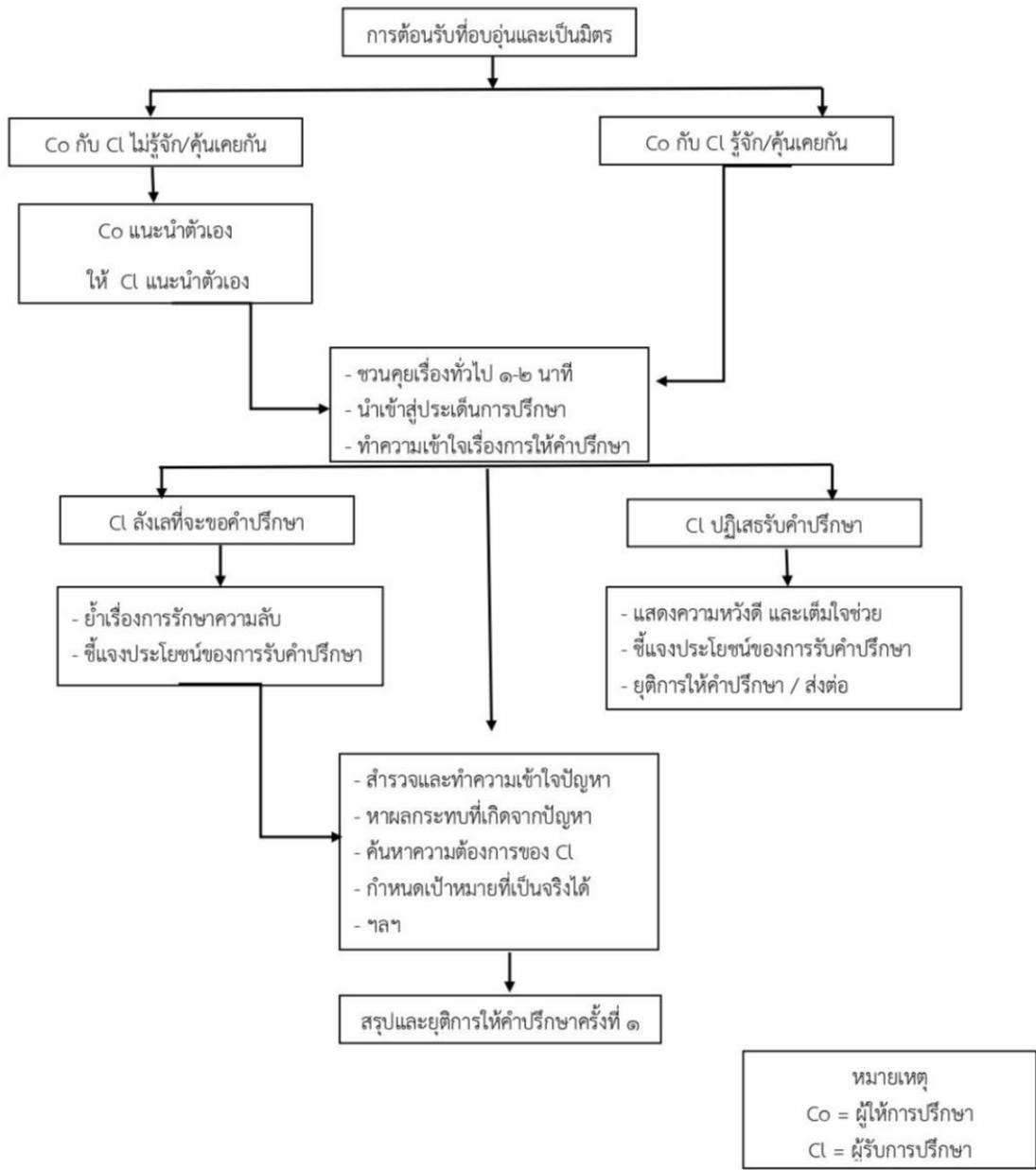
6. รับ - ติดตามผล หลังจากรับกลับจากการดูแลช่วยเหลือของภาคีเครือข่ายเรียบร้อยแล้ว จำเป็นต้องมีการประเมินและติดตามผลอย่างต่อเนื่อง เพื่อเตรียมความพร้อมส่งกลับสู่โรงเรียน

7. ส่งต่อสู่โรงเรียน

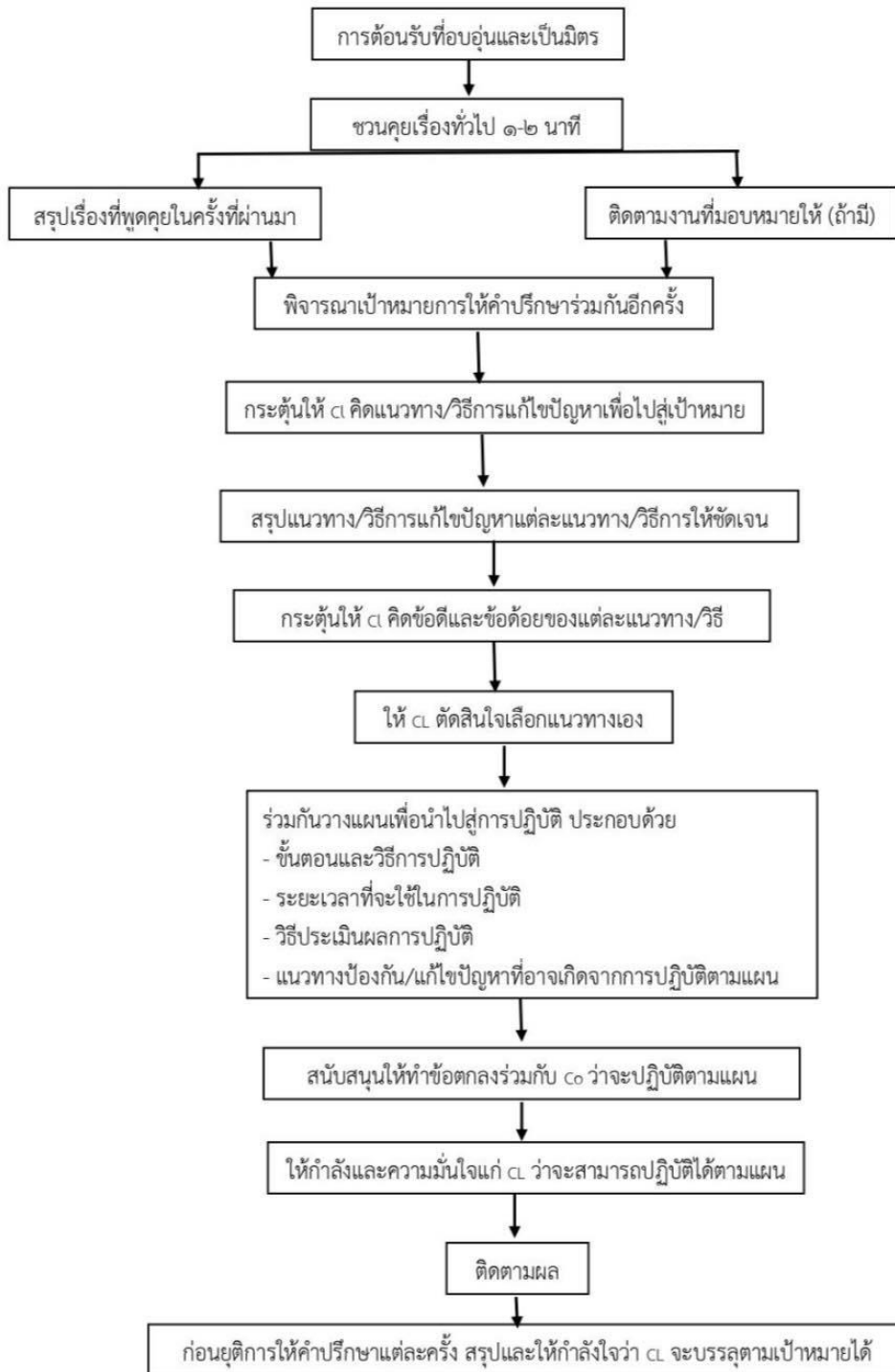
แผนผังการดำเนินงานนักจิตวิทยาโรงเรียนประจำสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

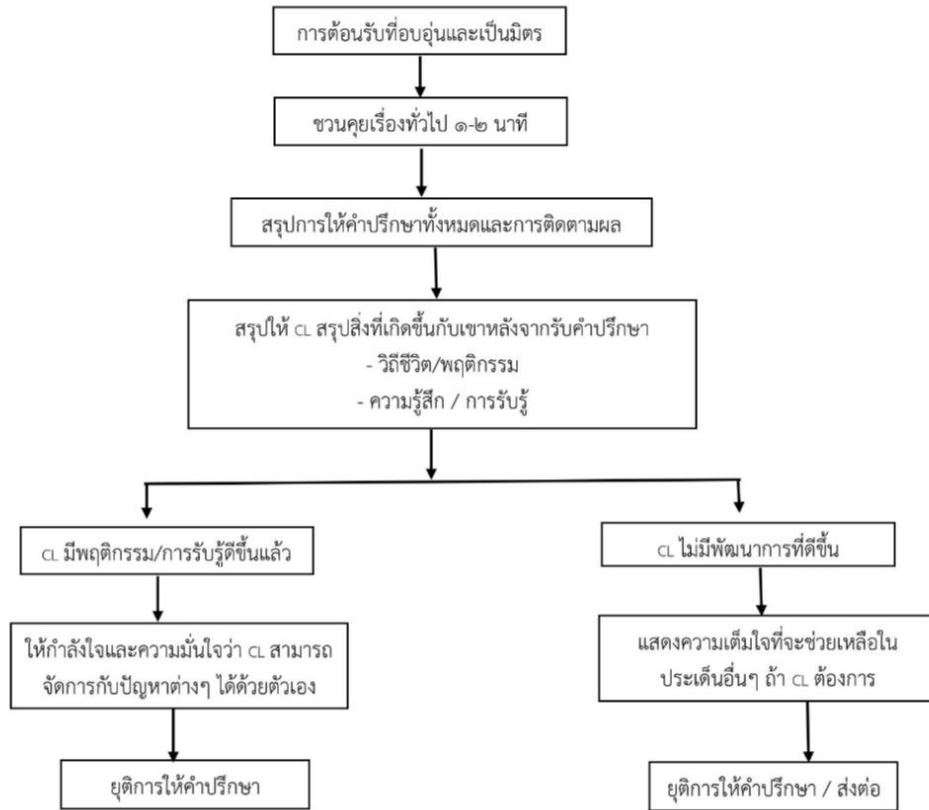
แนวการให้คำปรึกษาทางจิตวิทยา
โดยนักจิตวิทยาโรงเรียนประจำสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
แนวการให้คำปรึกษาทางจิตวิทยาครั้งที่ ๑

แนวการให้คำปรึกษาทางจิตวิทยาครั้งที่ ๒ - ๙

แนวการให้คำปรึกษาทางจิตวิทยาครั้งที่ ๑๐

แนวทางการคุ้มครองและช่วยเหลือนักเรียน

กรณีล่วงละเมิดทางเพศ

1. ผู้บริหารสถานศึกษา หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายตรวจสอบข้อเท็จจริง และปรึกษากับผู้เกี่ยวข้องในสถานศึกษา สพป./สพม./สพฐ. ทันที
 2. ตรวจสอบข้อมูลประวัติเด็กนักเรียนโดยใช้กระบวนการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนการบันทึกข้อมูลและการจัดเก็บข้อมูลตามแบบรายงาน ฉก.01
 3. ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สพป./สพม. นักจิตวิทยาโรงเรียนฯ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ บ้านพักเด็กและครอบครัว สถานีตำรวจ องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น และผู้มีหน้าที่คุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก ตามพระราชบัญญัติคุ้มครอง พ.ศ. 2546 เป็นต้น
 4. เชิญผู้ปกครองเด็กนักเรียนทั้งสองฝ่าย/หรือผู้ที่เด็กนักเรียนไว้วางใจ/หรือผู้ที่เด็กนักเรียนร้องขอมาพูดคุย/รับทราบเหตุการณ์ และให้คำปรึกษา
 5. ประสานศูนย์ช่วยเหลือสังคม (OSCC) สถานพยาบาลในพื้นที่ เพื่อนำเด็กนักเรียนเข้ารับการตรวจรักษาด้านร่างกายและจิตใจภายใน 24 ชั่วโมง
 6. แจ้งผู้ปกครองเด็กนักเรียนหาแนวทาง และวิธีการร่วมกันในการปรับพฤติกรรมเด็กนักเรียน
 7. ดำเนินการโดยเก็บข้อมูลเป็นความลับ พิทักษ์สิทธิผู้ถูกกระทำและผู้กระทำ
 8. กรณีเด็กนักเรียนกับครูหรือบุคลากรทางการศึกษา ตรวจสอบประวัติครู ให้เชิญคณะกรรมการสถานศึกษามาปรึกษา สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงในสถานศึกษา และรายงานผู้บังคับบัญชาทราบทันที
 9. กรณีข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่กระทำการละเมิด ให้ดำเนินการทางวินัย สรุปและจัดทำรายงานเสนอผู้บริหารสถานศึกษาทราบ
 10. ติดตามผล/เยี่ยมบ้านเด็กนักเรียนเป็นระยะ ให้คำปรึกษา/ให้กำลังใจ
 11. จัดทำเป็นกรณีศึกษาเพื่อเป็นข้อมูลและแนวทางในการปกป้องคุ้มครองและดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- แหล่งช่วยเหลือ
1. สถานพยาบาล
 2. บ้านพักเด็กและครอบครัว
 3. สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
 4. ศูนย์ช่วยเหลือสังคม (OSCC) โทร. 1300
 5. สถานีตำรวจ
 6. สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
 7. นักจิตวิทยา
 8. ศาลเยาวชนและครอบครัว

กรณีการใช้สารเสพติด

1. ครูที่ปรึกษาคัดกรองเด็กนักเรียนเป็นรายบุคคล การเยี่ยมบ้าน และการคัดกรองนักเรียนออกมา
- 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มเสพ และกลุ่มค้า
2. แจ้งนักจิตวิทยาโรงเรียนประจำสำนักงานเขตพื้นที่ คัดกรอง/ประเมิน/ทดสอบ/วัดด้วยกระบวนการทางจิตวิทยา
3. เด็กนักเรียนกลุ่มเสี่ยง กลุ่มเสพ และมียาเสพติดไว้ในครอบครองให้ดำเนินการ ดังนี้
 - 3.1 ติดต่อกับผู้ปกครองเพื่อหาแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาร่วมกัน
 - 3.2 ดำเนินการตามแนวทางการดูแลช่วยเหลือเด็กนักเรียนกลุ่มเสพ โดยเข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษา
 - 3.3 ติดตามผลการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และรายงานผล การดำเนินการให้ผู้บริหารสถานศึกษา
- รับทราบ
- 3.4 สถานศึกษารายงาน สพป. /สพม.
4. กรณีพบว่านักเรียนเป็นผู้ค้าให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจดำเนินการตามกฎหมาย
5. กรณีเด็กนักเรียนถูกควบคุมตัวหรือเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม ให้สถานศึกษาดำเนินการออกหนังสือ
- รับรอง

การเป็นนักเรียนเพื่อเป็นหลักฐานประกอบ

แหล่งช่วยเหลือ

1. ศูนย์ช่วยเหลือสังคม (OSCC) โทร. 1300
2. ศูนย์ฉุกเฉิน โทร. 1669
3. สถานพยาบาล
4. สถานีตำรวจ
5. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
6. ปปส.

กรณี 4 กลุ่มโรค (สมาธิสั้น เรียนรู้ช้า บกพร่องทางสติปัญญา และ ออทิสติก)

1. สถานศึกษาคัดกรองนักเรียนตามขั้นตอนการด าเนินงานของ ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
2. แจ้งนักจิตวิทยาโรงเรียนประจำเขตพื้นที่การศึกษา คัดกรอง/ประเมิน/ทดสอบ/วัดด้วยกระบวนการ

ทางจิตวิทยา

3. หากนักเรียนไม่เข้าเกณฑ์

- นักจิตวิทยาโรงเรียนประจำเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง ร่วมกันส่งเสริมและ

ป้องกันนักเรียน

หากนักเรียนเข้าเกณฑ์

- แจ้งผู้ปกครองและครูให้รับทราบ

- จัดทำหนังสือจากเขตพื้นที่การศึกษา/โรงเรียน เพื่อส่งต่อและประสานไปยังโรงพยาบาล

- ผู้ปกครองนำเอกสารติดต่อโรงพยาบาล และนำเอกสารที่ได้จากโรงพยาบาลส่งเขตพื้นที่การศึกษา/

โรงเรียน

- แจ้งโรงเรียนให้รับทราบผล

4. นักจิตวิทยาโรงเรียนประจำเขตพื้นที่การศึกษา ครู ผู้ปกครอง ดูแลช่วยเหลือนักเรียนร่วมกัน

(ปรับพฤติกรรม, กระตุ้น พัฒนาการ, ให้ค าปรึกษาครู ผู้ปกครอง ฯลฯ)

แหล่งช่วยเหลือ

1. สถานพยาบาล
2. ศูนย์ฉุกเฉิน โทร. 1669
3. สถานีตำรวจในพื้นที่
4. โรงพยาบาลจิตเวชในพื้นที่
5. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่

กรณีปัญหาเร่งด่วน

1. ผู้บริหาร/ครู รับแจ้งเรื่องจาก สถานศึกษา/พื้นที่ที่เกิดเหตุ
2. แจ้ง สพป./สพม./สพฐ. ทราบเป็นการเบื้องต้นทันที
3. แจ้งนักจิตวิทยาโรงเรียนประจำเขตพื้นที่การศึกษาให้คำปรึกษาผู้บริหาร ครูเบื้องต้น
4. มอบหมายให้ทีมศูนย์ความปลอดภัยของโรงเรียน เจ้าหน้าที่ สพท. และทีมสหวิชาชีพ เข้าช่วยเหลือโดยทันทีกรณีเกิดเหตุในพื้นที่ไหนให้ดำเนินการเข้าช่วยเหลือในเบื้องต้น
5. นักจิตวิทยาโรงเรียนประจำเขตพื้นที่การศึกษา ติดตามการดูแลช่วยเหลือร่วมกับสหวิชาชีพ
6. จัดทำ/จัดเก็บข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษา สรุปผลการทำงานและรายงานไปยัง สพท.และผู้ที่เกี่ยวข้อง

แหล่งช่วยเหลือ

1. ศูนย์ฉุกเฉิน โทร. 1669
2. สถานพยาบาล
3. เจ้าหน้าที่ตำรวจ
4. สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (คปภ.)

สรุปมาตรฐานงาน ปฏิทินระยะเวลาการดำเนินการ

ชื่อกระบวนการ ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดย นักจิตวิทยาโรงเรียน ประจำ สพท.		สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1 กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา			
วัตถุประสงค์ เพื่อให้สถานศึกษาในสังกัด มีการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ					
ลำดับ ที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน	รายละเอียดงาน	ระยะเวลา การดำเนินงาน	มาตรฐานคุณภาพงาน	ผู้รับผิดชอบ
1.	วางแผนงาน/โครงการ กำหนดผู้รับผิดชอบ	จัดทำแผนงาน / โครงสร้าง กำหนดผู้รับผิดชอบ	ตุลาคม	มีโครงสร้างชัดเจน	กลุ่มส่งเสริมการ จัดการศึกษา
2.	↓	ประชุมชี้แจงแผนการ ดำเนินงาน มอบนโยบาย	ตุลาคม	-	กลุ่มส่งเสริมการ จัดการศึกษา
3.	ประชุมชี้แจง มอบนโยบาย ↓ ดำเนินการตามกระบวนการ ขั้นตอนการให้บริการ ให้คำปรึกษาเชิงจิตวิทยา แก่นักเรียนที่มีความต้องการ กรณีพิเศษ	ดำเนินการตาม กระบวนการขั้นตอนการ ส่งต่อ (ระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน) การให้คำปรึกษา เชิงจิตวิทยา แก่นักเรียน ที่ได้รับการส่งต่อ นักเรียน ที่มีความต้องการกรณีพิเศษ	ตุลาคม - กันยายน	-แบบบันทึกการให้ คำปรึกษานักเรียน -แบบคัดกรองนักเรียนที่ เป็นเรื่องมือทางจิตวิทยา เพื่อวิเคราะห์สุขภาพจิต เบื้องต้น -แบบสรุปผลการให้ คำปรึกษา -แผนการปรับพฤติกรรม ส่งเสริม ดูแลรายกรณี	กลุ่มส่งเสริมการ จัดการศึกษา โดย นักจิตวิทยา โรงเรียนประจำ สพท.
4.	↓ ติดตาม ประเมินผล	ติดตาม และประเมินผล	พฤศจิกายน - กันยายน	-เอกสารการติดตาม ปรับพฤติกรรม -แผนการปรับพฤติกรรม ส่งเสริม ดูแลรายกรณี	กลุ่มส่งเสริมการ จัดการศึกษา
5.	↓ สรุปและรายงานผล วางแผนการดำเนินงานต่อไป	สรุปผลและรายงานผล วางแผนการดำเนินงาน ปีงบประมาณต่อไป	พฤศจิกายน - กันยายน	-แบบสรุปรายงานผล รายกรณี	กลุ่มส่งเสริมการ จัดการศึกษา /ครูที่ปรึกษา /ผู้บริหาร สถานศึกษา

หมายเหตุ กระบวนการให้คำปรึกษารายกรณี ครั้งละ 30-50 นาที กรณีละ 4-10 ครั้งตลอดทั้งปีการศึกษา
ทั้งนี้ กลุ่มนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ จะผ่านการส่งต่อจากระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

กฎหมายที่เกี่ยวข้องโดยตรง หมายถึง กฎหมายด้านการศึกษาและที่เกี่ยวข้องโดยที่มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้รักษากฎหมาย หรือมีส่วนเกี่ยวข้องในกฎหมายนั้นๆ ประกอบด้วย พ.ร.บ. 5 ฉบับ ระเบียบกระทรวง 1 ฉบับ กฎกระทรวง 1 ฉบับ และประกาศกระทรวง 1 ฉบับ โดยมีมาตรา หรือข้อที่สำคัญ

1. พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

- มาตรา 10 วรรค 2 และ 3 การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้ หรือมีความพิการ ต้องจัดได้รับสิทธิและโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย และบุคคลดังกล่าวมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลือโดยเป็นไปตามกฎกระทรวง

- มาตรา 15 กล่าวถึงรูปแบบการจัดการศึกษามีทั้งสิ้น 3 รูปแบบ ได้แก่ (1) การศึกษาในระบบ (2) การศึกษานอกระบบ (3) การศึกษาตามอัธยาศัย

- มาตรา 17 กำหนดให้เด็กที่มีอายุย่างเข้าปีที่ 7 ให้ได้รับการศึกษาภาคบังคับ จำนวน 9 ปี โดยหลักเกณฑ์และการนับอายุให้เป็นไปตามที่กำหนดตามกฎหมายกระทรวง*

- มาตรา 22 กำหนดให้ผู้เรียนเป็นสำคัญในความสามารถการเรียนรู้และพัฒนาตัวเอง โดยการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้เป็นสมวัยและเป็นไปตามธรรมชาติ

- มาตรา 23 สถานศึกษาจัดการศึกษาตามมาตรา 15 ให้เน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และการบูรณาการตามความเหมาะสม

- มาตรา 26 ให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียนในด้านการเรียนและความประพฤติ เพื่อให้สถานศึกษาสามารถใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย

2. พ.ร.บ.การศึกษาภาคบังคับ พ.ศ.2545

- มาตรา 7 ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเข้าไปยังสถานที่ใดๆ ในระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตกหรือในเวลาทำการของสถานที่นั้น เพื่อตรวจสอบการเข้าเรียนของเด็ก หากพบเห็นว่าเด็กไม่ได้เข้าเรียน ให้ดำเนินการนำเด็กเข้าเรียน แล้วรายงานให้คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แล้วแต่กรณีทราบ

- มาตรา 10 ในการปฏิบัติหน้าที่ตาม พ.ร.บ. นี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

- มาตรา 11 ผู้ใดที่มีผู้ใช้ผู้ปกครอง แต่มีเด็กที่ดูแลซึ่งไม่ได้รับการเรียนในสถานศึกษา ต้องแจ้งสำนักงานเขตพื้นที่ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภายใน 1 เดือนนับตั้งแต่วันที่เด็กมาอาศัยอยู่ด้วย

- มาตรา 12 ให้กระทรวงศึกษา คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสถานศึกษาให้จัดการศึกษาแก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษ ตาม พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ในมาตรา 10 วรรค 2 และ 3

3. พ.ร.บ.คุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546

-มาตรา 22 วรรค 1 การปฏิบัติต่อเด็กไม่ว่ากรณีใด ให้คำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็กสำคัญและไม่ให้มีการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม

-มาตรา 23 กำหนดให้ผู้ปกครองที่เลี้ยงดูเด็กต้องให้การอุปการะอบรมสั่งสอน และพัฒนาเด็กตามสมควรแก่ขนบธรรมเนียมประเพณีหรือวัฒนธรรมท้องถิ่น แต่ต้องไม่ต่ำกว่ามาตรฐานที่กำหนดในกฎกระทรวง ทั้งนี้ ให้คุ้มครองปกป้องทั้งร่างกายและจิตใจ

-มาตรา 24 ปลัดกระทรวง ผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้อำนวยการเขต นายอำเภอ ปลัดอำเภอ ผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอหรือผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีหน้าที่คุ้มครองเด็กในพื้นที่รับผิดชอบในทุกกรณีตามที่ปรากฏในพ.ร.บ.นี้ โดยมีอำนาจและหน้าที่ตรวจสอบสถานรับเลี้ยงเด็ก สถานแรกรับ สถานสงเคราะห์ สถานคุ้มครองสวัสดิภาพสถานพัฒนาและฟื้นฟู แล้วรายงานผลการตรวจสอบให้คณะกรรมการ คณะกรรมการคุ้มครองเด็กกรุงเทพฯหรือคณะกรรมการคุ้มครองเด็กจังหวัด แล้วแต่กรณีเพื่อทราบ และให้มีอำนาจตามมาตรา 21* แห่ง พ.ร.บ.ฉบับนี้

-มาตรา 25 ผู้ปกครองต้องไม่กระทำการดังต่อไปนี้

1. ทอดทิ้งเด็กไว้ในสถานรับเลี้ยงเด็กหรือสถานพยาบาลหรือไว้กับบุคคลที่รับจ้างเลี้ยงเด็กหรือที่สาธารณะหรือสถานที่ใดๆ โดยเจตนาที่จะรับเด็กกลับคืน
2. ละทิ้งเด็กไว้ ณ สถานที่ใดๆ โดยไม่จัดให้มีการป้องกันดูแลสวัสดิภาพหรือให้การเลี้ยงดูที่เหมาะสม
3. จงใจหรือละเลยไม่ให้อาหารที่จำเป็นแก่การดำรงชีวิตหรือสุขภาพอนามัยจนน่าจะเป็นอันตรายแก่ร่างกายหรือจิตใจของเด็ก
4. ปฏิบัติต่อเด็กในลักษณะที่เป็นการขัดขวางการเจริญเติบโตหรือพัฒนาการของเด็ก
5. ปฏิบัติต่อเด็กในลักษณะที่เป็นการเลี้ยงดูโดยมิชอบ

-มาตรา 26 ห้ามมิให้เด็กกระทำการดังต่อไปนี้ ไม่ว่าเด็กจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม

1. กระทำหรือละเว้นการกระทำอันเป็นการทำรุนแรงต่อร่างกายหรือจิตใจของเด็ก
2. จงใจหรือละเลยไม่ให้อาหารที่จำเป็นแก่การดำรงชีวิตหรือรักษาพยาบาลแก่เด็กที่อยู่ในความดูแลของตนจนน่าจะเป็นอันตรายแก่ร่างกายหรือจิตใจของเด็ก
3. บังคับ ชูเชื้อ ชักจูง ส่งเสริม หรือยินยอมให้เด็กประพฤติตนไม่สมควรหรือน่าจะทำให้เด็กมีความประพฤติเสี่ยงต่อการกระทำผิด
4. โฆษณาทางสื่อมวลชนหรือเผยแพร่ด้วยประการใด เพื่อรับเด็กหรือยกเด็กให้แก่บุคคลอื่นที่มีปัญหาของเด็ก เว้นแต่เป็นการกระทำของทางราชการหรือได้รับอนุญาตจากทางราชการแล้ว
5. บังคับ ชูเชื้อ ชักจูง ส่งเสริม ยินยอม หรือกระทำด้วยประการใดให้เด็กไปเป็นขอทาน เด็กเร่ร่อน หรือใช้เด็กเป็นเครื่องมือในการขอทานหรือการกระทำผิดหรือกระทำด้วยประการใด อันเป็นการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบจากเด็ก

6. ใช้จ้าง หรือวานเด็กให้ทำงานหรือกระทำการอันอาจเป็นอันตรายแก่ร่างกายหรือจิตใจ มีผลกระทบต่อการศึกษาเจริญเติบโต หรือขัดขวางต่อพัฒนาการของเด็ก

7. บังคับ ชูเชื้อ ใช้ชักจูง ยุยง ส่งเสริม หรือยินยอมให้เด็กเล่นกีฬาหรือให้กระทำการใด เพื่อแสวงหาประโยชน์ทางการค้า อันมีลักษณะเป็นการขัดขวางต่อการศึกษาเจริญเติบโตหรือพัฒนาการของเด็กหรือมีลักษณะเป็นการทำธุรกรรมต่อเด็ก

8. ใช้หรือยินยอมให้เด็กเล่นการพนันไม่ว่าชนิดใดหรือเข้าไปในสถานที่ เล่นการพนัน สถานค้าประเวณี หรือสถานที่ที่ห้ามมิให้เด็กเข้า

9. บังคับ ชูเชื้อ ใช้ชักจูง ยุยง ส่งเสริม หรือยินยอมให้เด็กแสดงหรือกระทำการอันมีลักษณะลามกอนาจาร ไม่ว่าจะเข้าไปเพื่อให้ได้มาซึ่งค่าตอบแทนหรือเพื่อการใด

10. จำหน่าย แลกเปลี่ยน หรือให้สุราหรือบุหรี่ แก่เด็ก เว้นแต่การปฏิบัติทางการแพทย์
-มาตรา 28 ให้นักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา 21 ดำเนินการสงเคราะห์หรือคุ้มครองเด็กในกรณีที่ถูกปกครองตกอยู่ในสภาพไม่อาจดูแลเด็กได้เลย

-มาตรา 29 วรรค 2 แพทย์ พยาบาล นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ หรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ที่รับเด็กไว้เพื่อรักษาประโยชน์แก่เด็กในกรณีที่สงสัยว่าเด็กถูกละเมิดโดยมิชอบ ต้องรายงานให้เจ้าหน้าที่หรือผู้คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กตาม มาตรา 24 วรรค 3 การกระทำตามมาตรา นี้หากกระทำโดยสุจริตย่อมได้รับการคุ้มครองและไม่ต้องรับผิดชอบทั้งทางแพ่งและอาญาหรือทางปกครอง

-มาตรา 30

1. เข้าไปในเคหสถาน สถานที่ใดๆ หรือยานพาหนะใดๆ ในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตกเพื่อตรวจค้น ในกรณีมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำความผิดตามกฎหมายคุ้มครองเด็ก มีการกักขังหรือละเมิดโดยมิชอบแต่ในกรณีมีเหตุอันควรเชื่อว่าหากไม่ดำเนินการในทันทีเด็กอาจได้รับอันตรายแก่ร่างกายหรือจิตใจหรือถูกนำพาไปสถานที่อื่นซึ่งยากแก่การติดตามช่วยเหลือ ก็ให้มีอำนาจเข้าไปในเวลาภายหลังพระอาทิตย์ตกได้

2. ชักถามเด็กเมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่าเด็กจะต้องได้รับการสงเคราะห์หรือคุ้มครองสวัสดิภาพ ในกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่การสงเคราะห์และคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กอาจนำตัวเด็กไปยังที่ทำการของพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อทราบข้อมูลเกี่ยวกับเด็กและครอบครัว รวมทั้งบุคคลที่เด็กอาศัยอยู่ขณะนี้จะต้องกระทำโดยมิชักช้า แต่ไม่ว่ากรณีใด จะกักตัวเด็กไว้นานเกินกว่าสิบสองชั่วโมงไม่ได้ ระหว่างที่เด็กอยู่ในความดูแลจะต้องให้การอุปการะเลี้ยงดูและหากเจ็บป่วยจะต้องให้การรักษาพยาบาล

3. มีหนังสือเรียกผู้ปกครอง หรือบุคคลอื่นใดมาให้ถ้อยคำหรือข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสภาพความเป็นอยู่ ความประพฤติสุขภาพ และความสัมพันธ์ในครอบครัวของเด็ก

4. ออกคำสั่งเป็นหนังสือให้ผู้ปกครองของเด็ก นายจ้างหรือผู้ประกอบการ เจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่ที่เด็กทำงานหรือเคยทำงาน อาศัยหรือเคยอาศัยอยู่ เจ้าของหรือผู้ครอบครองหรือผู้ดูแลสถานศึกษา

5. เข้าไปในสถานที่อยู่อาศัยของผู้ปกครอง สถานที่ประกอบการของนายจ้างของเด็ก สถานศึกษาของเด็กหรือสถานที่ที่เด็กมีความเกี่ยวข้องด้วยในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตกเพื่อสอบถามบุคคลที่อยู่ในที่นั้นๆ และรวบรวมข้อมูลหรือหลักฐานเกี่ยวกับสภาพความเป็นอยู่ ความสัมพันธ์ในครอบครัว การเลี้ยงดูอุปนิสัย และความประพฤติของเด็ก

6. มอบตัวเด็กให้แก่ผู้ปกครองพร้อมกับแนะนำหรือตักเตือนผู้ปกครองให้ดูแลและอุปการะเลี้ยงดูเด็กในทางที่ถูกต้อง เพื่อให้เด็กได้รับการพัฒนาในทางที่เหมาะสม

7. ทำรายงานเกี่ยวกับตัวเด็กเพื่อมอบให้แก่สถานแรกรับในกรณีมีการส่งเด็กไปยังสถานแรกรับหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เมื่อมีการร้องขอเด็กที่อยู่ในความดูแลของพนักงานเจ้าหน้าที่จะต้องได้รับการอุปการะเลี้ยงดูและได้รับการศึกษาอย่างเหมาะสมและก่อนที่จะจัดให้เด็กเข้าอยู่ในสถานรับเลี้ยงเด็ก สถานแรกรับ สถานสงเคราะห์ สถานคุ้มครองสวัสดิภาพ และสถานพัฒนาและฟื้นฟูจะต้องปรึกษากับผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ และการแพทย์ก่อนเท่าที่สามารถกระทำได้ในการปฏิบัติหน้าที่ตาม (1) (2) และ (5) พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวก่อนและ ให้บุคคลที่เกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา

-มาตรา 32 กำหนดเด็กที่พึงได้รับการสงเคราะห์ มีทั้งสิ้น 8 กลุ่ม

-มาตรา 33 ให้เจ้าหน้าที่ตามมาตรา 24 พิจารณาการสงเคราะห์เด็กตามมาตรา 32 มีทั้งสิ้น 7 วิธี

-มาตรา 40 กำหนดเด็กที่พึงได้รับการคุ้มครองสวัสดิภาพ ได้แก่ (1) เด็กที่ถูกทำร้ายกรรม

(2) เด็กที่เสี่ยงต่อการกระทำผิด (3) เด็กที่อยู่ในสภาพที่จำต้องได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย

-มาตรา 41 ให้ผู้พบเห็นหรือประสบเหตุการณ์ที่น่าเชื่อว่ามีอาการกระทำทารุณกรรมเด็กให้รีบแจ้งเจ้าหน้าที่ตามมาตรา 24 และรีบให้การช่วยเหลือเด็กโดยเร็ว

-มาตรา 44 วรรค 2 ในกรณีพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือผู้มีหน้าที่คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กตามมาตรา ๒๔ เห็นว่าเด็กจำเป็นต้องได้รับการสงเคราะห์ก็ให้พิจารณาให้การสงเคราะห์ตามมาตรา ๓๓ แต่ถ้าเห็นว่ายังไม่สมควรส่งตัวเด็กไปยังสถานแรกรับ สถานสงเคราะห์สถานคุ้มครองสวัสดิภาพ หรือสถานพัฒนาและฟื้นฟูก็ให้มอบตัวเด็กแก่ ผู้ปกครองหรือบุคคลที่ยินยอมรับเด็กไปปกครองดูแล โดยอาจแต่งตั้งผู้คุ้มครองสวัสดิภาพแก่เด็กตามมาตรา ๔๘ หรือไม่ก็ได้ และเมื่อได้ปรึกษาหารือร่วมกับผู้ปกครองหรือบุคคลที่จะรับเด็กไปปกครองดูแลแล้วอาจจะวางข้อกำหนดเพื่อป้องกันมิให้เด็กมีความประพฤติเสียหาย หรือเสี่ยงต่อการกระทำผิด โดยให้ผู้ปกครองหรือบุคคลที่รับเด็กไปปกครองดูแลต้องปฏิบัติข้อใดข้อหนึ่งหรือหลายข้อตามความเหมาะสมดังต่อไปนี้

- (1) ระมัดระวังมิให้เด็กเข้าไปในสถานที่ หรือท้องที่ใดอันจะจงใจให้เด็กประพฤติตนไม่สมควร
- (2) ระมัดระวังมิให้เด็กออกนอกสถานที่อยู่อาศัยในเวลากลางคืน เว้นแต่มีเหตุจำเป็นหรือไปกับผู้ปกครอง
- (3) ระมัดระวังมิให้เด็กคบหาสมาคมกับบุคคลหรือคณะบุคคลที่ จะชักนำไปในทางเสื่อมเสีย
- (4) ระมัดระวังมิให้เด็กกระทำการใดอันเป็นเหตุให้เด็กประพฤติเสียหาย

- (5) จัดให้เด็กได้รับการศึกษาอบรมตามสมควรแก่อายุสติปัญญาและความสนใจของเด็ก
- (6) จัดให้เด็กได้ประกอบอาชีพที่เหมาะสมกับความถนัดและความสนใจของเด็ก
- (7) จัดให้เด็กกระทำกิจกรรมเพื่อพัฒนาตนเองทางด้านคุณธรรม จริยธรรม และบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม
- มาตรา 48 ให้เจ้าหน้าที่ตามมาตรา 24 สามารถแต่งตั้งผู้คุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก โดยมีวาระไม่เกินครั้งละ 2 ปี
- มาตรา 49 ให้ผู้คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กที่ถูกแต่งตั้งตามมาตรา 48 มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้
- (1) เยี่ยมเยียน ให้คำปรึกษา แนะนำตักเตือนเกี่ยวกับเรื่องความประพฤติ การศึกษา การประกอบอาชีพแก่เด็กที่อยู่ในกำกับดูแล
 - (2) เยี่ยมเยียน ให้คำปรึกษา และแนะนำแก่ผู้ปกครองเกี่ยวกับการอบรมสั่งสอนและเลี้ยงดูเด็กที่อยู่ในกำกับดูแล
 - (3) จัดทำรายงานแก่เจ้าหน้าที่ตามมาตรา 24
4. พ.ร.บ.การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ.2551 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- มาตรา 5 คนพิการมีสิทธิทางการศึกษา ดังนี้
- (1) ได้รับการศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการจนตลอดชีวิต พร้อมทั้งได้รับเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา
 - (2) เลือกรับบริการทางการศึกษา สถานศึกษา ระบบและรูปแบบการศึกษา โดยคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจความถนัดและความต้องการจำเป็นพิเศษของบุคคลนั้น
 - (3) ได้รับการศึกษาที่มีมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษา รวมทั้งการจัดหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้การทดสอบทางการศึกษาที่เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการแต่ประเภท
- มาตรา 8 ให้สถานศึกษามีการจัดทำหลักสูตรเพื่อรองรับคนพิการ และจัดสภาพแวดล้อมเพื่อให้คนพิการได้เข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ ตามวรรค 3 ทั้งนี้สถานศึกษาที่ปฏิเสธไม่รับคนพิการเข้าศึกษา ให้ถือว่าเป็นการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมตามกฎหมาย ในวรรค 5
- มาตรา 19 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีหน้าที่จัดการเรียนร่วม การนิเทศ กำกับ ติดตาม เพื่อให้คนพิการได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ
5. พ.ร.บ.การป้องกันและแก้ไขปัญหาคอร์รัปชันในวัยรุ่น พ.ศ.2559
- มาตรา 6 ให้สถานศึกษาดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาคอร์รัปชันในวัยรุ่น ดังต่อไปนี้
- (1) จัดให้มีการเรียนการสอนเรื่องเพศวิถีศึกษาให้เหมาะสมกับช่วงวัยของนักเรียนหรือนักศึกษา
 - (2) จัดหาและพัฒนาผู้สอนให้สามารถสอนเพศวิถีศึกษา และให้คำปรึกษาในเรื่องการป้องกันและแก้ไขปัญหาคอร์รัปชันในวัยรุ่นแก่นักเรียนหรือนักศึกษา
 - (3) จัดให้มีระบบการดูแลช่วยเหลือ และคุ้มครองนักเรียนหรือนักศึกษาซึ่งตั้งคอร์รัปชันได้รับการศึกษาด้วยรูปแบบที่เหมาะสมและต่อเนื่อง รวมทั้งจัดให้มีระบบการส่งต่อให้ได้รับบริการอนามัย การเจริญพันธุ์ และการจัดสวัสดิการสังคมอย่างต่อเนื่อง

6.ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการลงโทษนักเรียนและนักศึกษา พ.ศ.2548 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติมข้อ 5 โทษที่จะลงโทษแก่นักเรียนหรือนักศึกษาที่กระทำความผิดมี 4 สถาน ดังนี้

- (1) ว่ากล่าวตักเตือน
- (2) ทำทัณฑ์บน
- (3) ตัดคะแนนประพฤติ
- (4) ทำกิจกรรมเพื่อให้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม

ข้อ 6 ห้ามลงโทษนักเรียนและนักศึกษาด้วยวิธีรุนแรงหรือแบบกลั่นแกล้งหรือลงโทษด้วยความโกรธหรือด้วยความพยาบาท โดยคำนึงถึงอายุนักเรียนหรือนักศึกษาและความร้ายแรงของพฤติกรรม ประกอบการลงโทษด้วยการลงโทษนักเรียนหรือนักศึกษาให้เป็นไปเพื่อเจตนาที่จะแก่นิสัยและความประพฤติไม่ดีของนักเรียนหรือนักศึกษาให้รู้สำนึกในความผิด และกลับประพฤติตนในทางที่ดีต่อไปให้ผู้บริหารโรงเรียน หรือสถานศึกษาหรือผู้ที่บริหารโรงเรียน หรือสถานศึกษามอบหมายเป็นผู้มีอำนาจในการลงโทษนักเรียน นักศึกษา

ข้อ 7 การว่ากล่าวตักเตือน ใช้ในกรณีนักเรียนหรือนักศึกษากระทำความผิดไม่ร้ายแรง

ข้อ 8 การทำทัณฑ์บนใช้ในกรณีนักเรียนหรือนักศึกษาที่ประพฤติตนไม่เหมาะสมกับ สถานนักเรียน หรือนักศึกษาตามกฎหมายกระทรวงว่าด้วยความประพฤตินักเรียนและนักศึกษา หรือกรณีทำให้เสื่อมเสีย ชื่อเสียงและเกียรติศักดิ์ของสถานศึกษา/ฝ่าฝืนระเบียบของสถานศึกษา/ได้รับโทษว่ากล่าวตักเตือนแล้วแต่ยังไม่ซื่อสัตย์และการทำทัณฑ์บนให้ทำเป็นหนังสือ และเชิญบิดามารดา หรือผู้ปกครองมาบันทึกรับทราบความผิดและ รับรองการทำทัณฑ์บนไว้ด้วย

ข้อ 9 การตัดคะแนนความประพฤติให้เป็นไปตามระเบียบปฏิบัติว่าด้วยการตัดคะแนน ความประพฤติ นักเรียนและนักศึกษาของแต่ละสถานศึกษากำหนด และให้ทำบันทึกข้อมูลไว้เป็นหลักฐาน

ข้อ 10 ทำกิจกรรมเพื่อให้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ใช้ในกรณีที่นักเรียนและนักศึกษากระทำความผิด ที่สมควรต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรม

7.กฎกระทรวงกำหนดประเภทของสถานศึกษาและการดำเนินการของสถานศึกษาในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุณีในวัยรุ่น พ.ศ. 2561 ข้อ 3 และ 4 ให้สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดให้มีการเรียนการสอนเรื่องเพศวิถีศึกษาและทักษะชีวิตที่ เหมาะสมกับช่วงวัยให้เป็นไปตาม พ.ร.บ.การป้องกันและแก้ไข ปัญหาการตั้งครุณีในวัยรุ่น พ.ศ.2559 มาตรา 6 (1) ข้อ 5 ให้สถานศึกษาที่จัดหาและพัฒนาผู้สอนให้มีความรู้ความสามารถให้เป็นไปตาม พ.ร.บ.การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุณีในวัยรุ่น พ.ศ.2559 มาตรา 6 (2)

ข้อ 7 สถานศึกษาที่มีนักเรียนหรือนักศึกษาซึ่งตั้งครุภอยู่ในสถานศึกษาต้องไม่ให้นักเรียนหรือนักศึกษานั้น ออกจากสถานศึกษาดังกล่าว เว้นแต่เป็นการย้ายสถานศึกษา ให้สถานศึกษาตามวรรคหนึ่ง จัดให้มีระบบการดูแลช่วยเหลือ และคุ้มครองนักเรียนหรือนักศึกษาซึ่งตั้งครุภให้ได้รับการศึกษาด้วยรูปแบบที่เหมาะสมและต่อเนื่องดังต่อไปนี้

(1) อนุญาตให้นักเรียนหรือนักศึกษาดังกล่าวหยุดพักการศึกษาในระหว่างการตั้งครุภ การคลอด และหลังคลอดเพื่อดูแลบุตรตามความเหมาะสม และจัดการเรียนการสอนให้เกิดความยืดหยุ่นตามศักยภาพอย่างต่อเนื่อง

(2) จัดให้มีผู้ให้คำปรึกษาตามข้อ ๕ โดยร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือผู้ซึ่งปกครองดูแลนักเรียนหรือนักศึกษาซึ่งตั้งครุภในการให้ความช่วยเหลือและสร้างความเข้าใจสำหรับการอยู่ร่วมกับสังคมทั้งนี้ ให้สถานศึกษาอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องให้เหมาะสมกับนักเรียนหรือนักศึกษาซึ่งตั้งครุภเพื่อประโยชน์ในการจัดระบบตามวรรคสอง ให้สถานศึกษาจัดให้มีช่องทางหรือวิธีการที่หลากหลายในการดูแลช่วยเหลือ และคุ้มครองนักเรียนหรือนักศึกษา ซึ่งตั้งครุภรวมทั้งประสานงานและร่วมมือกับแพทย์ นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ ผู้เชี่ยวชาญด้านกระบวนการยุติธรรม หรือผู้ซึ่งเกี่ยวข้อง เพื่อให้การดูแลช่วยเหลือ และคุ้มครองนักเรียนหรือนักศึกษาซึ่งตั้งครุภนั้น

ข้อ 8 ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องส่งต่อนักเรียนหรือนักศึกษาซึ่งตั้งครุภให้ได้รับบริการอนามัย การเจริญพันธุ์หรือการจัดสวัสดิการสังคม ให้สถานศึกษาตามข้อ 2 จัดให้มีระบบการส่งต่อโดยประสานกับสถานบริการหรือหน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานของเอกชนที่เกี่ยวข้องเพื่อให้นักเรียนหรือนักศึกษา ซึ่งตั้งครุภนั้น ได้รับบริการอนามัยการเจริญพันธุ์และการจัดสวัสดิการสังคมอย่างเหมาะสม

กฎหมายที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม

กฎหมายที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม หมายถึง กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเด็กหรือเยาวชนที่รัฐมนตรีอื่นหรือรัฐมนตรีที่ไม่ใช่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้รักษากฎหมาย หรือเกี่ยวข้องกับกฎหมายนั้นๆ มี พ.ร.บ. 3 ฉบับ ดังนี้

1. พ.ร.บ.ส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ.2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

-มาตรา 6 วรรค 1 (2) เด็กและเยาวชนทุกคนมีสิทธิในการได้รับการศึกษาและได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพสูงสุดตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ (3) เด็กพิการ เด็กที่มีข้อจำกัดทางการเรียนรู้ และเด็กที่มีความสามารถพิเศษ มีสิทธิในการได้รับการศึกษาที่รัฐจัดให้เป็นพิเศษที่เหมาะสมกับลักษณะเด็กประเภทนั้นๆ

-มาตรา 7 ให้เด็กและเยาวชนทุกคนมีสิทธิได้รับการจดทะเบียนรับรองการเกิด การพัฒนา การยอมรับการคุ้มครองและโอกาสในการมีส่วนร่วมตามที่บัญญัติในพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎหมายอื่น ที่เกี่ยวข้องอย่างเท่าเทียมโดยไม่มีการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนาและวัฒนธรรม การศึกษาอบรม ความคิดเห็นทางการเมือง การเกิดหรือสถานะอื่นของเด็กและเยาวชน บิดามารดาหรือผู้ปกครอง

จรรยาบรรณวิชาชีพนักจิตวิทยา

หลักจรรยาบรรณสำหรับนักจิตวิทยาและมาตรฐานการประพฤติปฏิบัติของสมาคมจิตวิทยาอเมริกัน Ethical Principles of Psychologists and Code of Conduct (APA) หลักการทั่วไป (General Principles)

หลักการ A สิทธิประโยชน์แก่ผู้รับบริการ และการหาประโยชน์โดยมิชอบ

นักจิตวิทยาต้องเอื้อประโยชน์แก่ผู้รับบริการหรือผู้ที่ปฏิบัติงานด้วย และมีการดูแล ป้องกันมิให้เกิดอันตรายนักจิตวิทยาต้องนำมาเพื่อประโยชน์และสิทธิของผู้ที่เกี่ยวข้องด้วยในงานผู้ที่เกี่ยวข้อง และสวัสดิภาพของสัตว์ทดลองในงานวิจัย เมื่อมีความขัดแย้งเกิดขึ้นระหว่างหน้าที่ ที่รับผิดชอบหรือสิ่งที่เกี่ยวข้องกับนักจิตวิทยาต้องพยายามที่จะแก้ไขความขัดแย้งในแนวทางที่เหมาะสมในการหลีกเลี่ยงหรือลดอันตราย เนื่องจากความคิดเห็นหรือการกระทำทางวิชาชีพของนักจิตวิทยาอาจส่งผลกระทบต่อชีวิตของผู้อื่น นักจิตวิทยาต้องคอยระวังป้องกันปัจจัยต่างๆ ทั้ง ด้านส่วนตัว เศรษฐกิจ สังคม องค์กร และการเมือง ที่อาจนำไปสู่การใช้อิทธิพลดังกล่าวของนักจิตวิทยาไปในทางที่ผิด และนักจิตวิทยาต้องตระหนักว่า สุขภาพทั้งทางร่างกายและจิตใจของตนเองสามารถส่งผลกระทบต่อความสามารถในการช่วยเหลือผู้รับบริการหรือผู้ที่ปฏิบัติงานด้วย

หลักการ B ความรับผิดชอบ

นักจิตวิทยาพึงสร้างสัมพันธภาพอันเป็นที่น่าไว้วางใจต่อผู้รับบริการหรือผู้ที่ปฏิบัติงานด้วย ตลอดจนตระหนักถึงความรับผิดชอบทางวิชาชีพต่อสังคมและชุมชนที่นักจิตวิทยาให้บริการ นักจิตวิทยาพึงยึดถือมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพ โดยแสดงบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบของวิชาชีพให้ถูกต้องชัดเจน มีความรับผิดชอบอย่างเหมาะสมในพฤติกรรมของตนเอง และพยายามจัดการความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ที่อาจทำให้เกิดผลเสียหรืออันตราย นักจิตวิทยาพึงปรึกษาหารือ ส่งต่อ และร่วมมือกับวิชาชีพอื่นหรือองค์กรอื่น เพื่อผลประโยชน์สูงสุดแก่ผู้รับบริการหรือผู้ที่ปฏิบัติงานด้วย นอกจากนี้ นักจิตวิทยาควรคำนึงถึงการร่วมมือปฏิบัติตามจรรยาบรรณของผู้ร่วมงาน และจะต้องยอมสละเวลาส่วนหนึ่งเพื่อการให้บริการ แม้จะได้ค่าตอบแทนเพียงเล็กน้อยหรือไม่ได้รับค่าตอบแทน หรือได้ผลประโยชน์ส่วนตัวใดๆ

หลักการ C ความซื่อสัตย์

นักจิตวิทยาพึงส่งเสริมความถูกต้อง ความซื่อสัตย์สุจริต และความเป็นจริงในการค้นคว้าวิจัย การเรียนการสอนและการปฏิบัติงานด้านจิตวิทยา นักจิตวิทยาไม่ขโมย โกง หลอกลวง หรือข้องเกี่ยวกับการปลอมแปลง บิดเบือนหรือการนำเสนอข้อมูลที่ผิดโดยเจตนา นักจิตวิทยาคุ้มครองรักษาคำสัญญาและหลีกเลี่ยงการให้คำสัญญา ที่ปราศจากดุลพินิจและคลุมเครือไม่ชัดเจน สำหรับในสถานการณ์ที่การโกหกนั้นเป็นไปเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดหรือเพื่อลดอันตราย นักจิตวิทยาจะต้องพิจารณาไตร่ตรองถึงความจำเป็นและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น ตลอดจนรับผิดชอบที่จะแก้ไขผลลัพธ์ที่เป็นอันตรายหรือที่ทำให้เกิดความไม่ไว้วางใจ

หลักการ D ความยุติธรรม

นักจิตวิทยาตระหนักว่าทุกคนมีสิทธิเท่าเทียมกันที่จะเข้าถึงหรือได้ประโยชน์จากจิตวิทยา และได้รับคุณภาพในกระบวนการ ขั้นตอน และบริการของนักจิตวิทยาอย่างเท่าเทียมกัน นักจิตวิทยาพึงใช้การตัดสินใจที่เหมาะสมตามหลักเกณฑ์วิชาชีพ และระมัดระวังมิให้อคติ ซึ่งถือเป็นอุปสรรคของความสามารถ ตลอดจนมิให้ ข้อจำกัดใดๆในความรู้ความชำนาญของนักจิตวิทยา มาบดบังการปฏิบัติงานอันไม่บริสุทธิ์ ยุติธรรมนั้น

หลักการ E ความเคารพในสิทธิและศักดิ์ศรี

นักจิตวิทยาพึงเคารพศักดิ์ศรีและคุณค่าของมนุษย์ทุกคน ตลอดจนสิทธิของบุคคลในเรื่องส่วนตัว ความลับและการตัดสินใจ นักจิตวิทยาตระหนักว่าการดูแลเป็นพิเศษ อาจจำเป็นในการปกป้องสิทธิสวัสดิภาพของบุคคลหรือชุมชนที่ขาดความสามารถในการตัดสินใจด้วยตนเอง นักจิตวิทยาตระหนักและให้คุณค่าความแตกต่างทางวัฒนธรรม ปัจเจกชน และบทบาท โดยรวมถึงอายุ เพศ การแสดงออกทางเพศ เชื้อชาติ วัฒนธรรม สัญชาติ ศาสนา ความพิการ ภาษา และสถานะทางเศรษฐกิจสังคม โดยพิจารณาปัจจัยเหล่านี้ ในการปฏิบัติงานกับกลุ่มบุคคลต่างๆ นักจิตวิทยามุ่งที่จะขจัดผลกระทบที่จะเกิดจากการทำงานที่มีอคติอยู่บนปัจจัยดังกล่าว

นอกจากนี้ นักจิตวิทยาไม่เข้าร่วมในกิจกรรมของผู้อื่นผู้ใดโดยมีพื้นฐานของอคติดังกล่าว หรือยอมปล่อยให้กิจกรรมดังกล่าว เกิดขึ้นหลักจรรยาบรรณวิชาชีพของสมาคมนักจิตวิทยาโรงเรียนแห่งชาติ National Association of

School Psychologists (NASP)

1. เคารพศักดิ์ศรีและสิทธิของคนทุกคนเท่าเทียมกัน (RESPECTING THE DIGNITY AND RIGHTS OF ALL PERSONS) นักจิตวิทยาโรงเรียน มีส่วนร่วมในหลักปฏิบัติทางวิชาชีพ เคารพและให้เกียรติ ในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของทุกคน ทั้งคำพูดและการกระทำ นักจิตวิทยาโรงเรียนแสดงให้เห็นถึงความเคารพในสิทธิของบุคคลและในการตัดสินใจด้วยตนเอง เคารพความเป็นส่วนตัว และปฏิบัติต่อทุกคนด้วยความเท่าเทียมและยุติธรรม

1.1 การชี้นำตนเองและเลือกการตัดสินใจด้วยตนเอง (Autonomy and Self-Determination) นักจิตวิทยาโรงเรียนเคารพสิทธิของบุคคลในการตัดสินใจในเรื่องที่ส่งผลต่อสวัสดิการและสวัสดิภาพส่วนบุคคล

1.2 ความเป็นส่วนตัวและการรักษาความลับ (Privacy and Confidentiality) นักจิตวิทยาโรงเรียนเคารพสิทธิของบุคคลที่จะเลือกด้วยตนเองว่าจะเปิดเผยความคิดความรู้สึกรู้สึกความเชื่อและพฤติกรรมส่วนตัวของพวกเขาหรือไม่

1.3 ความเป็นธรรมและความยุติธรรม (Fairness and Justice) นักจิตวิทยาโรงเรียน ส่งเสริมสนับสนุนความเป็นธรรมและความยุติธรรมโดยใช้ความเชี่ยวชาญในการสร้างบรรยากาศภายในโรงเรียนให้มีความปลอดภัยและยอมรับทุกคน โดยไม่คำนึงถึงลักษณะที่แตกต่างในด้าน เชื้อชาติ สัญชาติสีผิว ศาสนา บรรพบุรุษ ชาติกำเนิด สถานะทางการเมือง สถานะทางเศรษฐกิจและสังคม ภาษา เพศชนนิยมทางเพศ ความผิดปกติทางเพศ การแสดงออกทางเพศ หรือลักษณะเฉพาะที่แตกต่างอื่น ๆ

2. ศักยภาพและความรับผิดชอบอย่างมืออาชีพ (PROFESSIONAL COMPETENCE AND RESPONSIBILITY) นักจิตวิทยาโรงเรียน จะต้องปฏิบัติต่อผู้อื่นโดยเห็นประโยชน์เป็นสำคัญ นักจิตวิทยาโรงเรียนจะต้องปฏิบัติงานภายในขอบเขตของความรู้ ความสามารถ และความรับผิดชอบ โดยใช้ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ความรู้ทางจิตวิทยา ทางการศึกษาในการช่วยให้ผู้มาขอรับคำปรึกษาหรือผู้ที่มาขอรับบริการตัดสินใจโดยอาศัยข้อมูล อย่างรอบด้านและรับผิดชอบต่องานที่ปฏิบัติ

2.1 ศักยภาพ (Competence) เพื่อประโยชน์ของผู้รับบริการ นักจิตวิทยาโรงเรียน ต้องใช้คุณสมบัติและความสามารถที่มีในการปฏิบัติงาน

2.2 ยอมรับและรับผิดชอบต่อการกระทำ (Accepting Responsibility for Actions) นักจิตวิทยาโรงเรียน ยอมรับและรับผิดชอบต่อการทำงานตามมาตรฐานวิชาชีพของตน ตรวจสอบ กำกับ ติดตามและประเมินผลการให้บริการ และนำผลการดำเนินงานไปปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น

2.3 มีความรับผิดชอบต่อการประเมินและวิธีการปฏิบัติ นักจิตวิทยาโรงเรียน รักษามาตรฐานสูงสุดในการปฏิบัติงานตามมาตรฐานแห่งวิชาชีพที่รับผิดชอบในการประเมินทางการศึกษาและทางจิตวิทยา และวิธีการปฏิบัติทั้งทางตรงและทางอ้อม

2.4 การเก็บรักษายันท์ก ข้อมูลของโรงเรียนอย่างมีความรับผิดชอบ (Responsible SchoolBased Record Keeping) นักจิตวิทยาของโรงเรียน ป้องกันและรักษาความเป็นส่วนตัวของข้อมูลทางจิตวิทยาในโรงเรียน และทำให้มั่นใจว่าผู้ปกครองสามารถเข้าถึงข้อมูลของบุตรหลานของตนเองได้

2.5 มีความรับผิดชอบต่อการใช้เครื่องมือทางจิตวิทยา (Responsible Use of Materials) นักจิตวิทยาโรงเรียน เคารพสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาของบุคคลอื่น ของผู้สร้างแบบทดสอบ ผลงานทางวิชาการและเครื่องมือทางจิตวิทยาอื่นๆ

3. ซื่อสัตย์และความยึดมั่นในความสัมพันธ์ทางวิชาชีพ (HONESTY AND INTEGRITY IN PROFESSIONAL RELATIONSHIPS) การสร้างและการรักษาความเชื่อมั่น นักจิตวิทยาโรงเรียน ต้องซื่อสัตย์ต่อหลักความจริงและยึดมั่นต่อ หลักวิชาชีพ นักจิตวิทยาโรงเรียนต้องยึดมั่นในคุณสมบัติ ศักยภาพและบทบาทปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็ม ความสามารถ นักจิตวิทยาโรงเรียนต้องร่วมมือกับสาขาวิชาชีพอื่นๆ เพื่อตอบสนองความต้องการของนักเรียน และครอบครัว หลีกเลี่ยงความสัมพันธ์ที่ซับซ้อนที่อาจทำให้ประสิทธิภาพของวิชาชีพที่ลดลง

3.1 การนำเสนอคุณสมบัติแห่งวิชาชีพที่แม่นยำนักจิตวิทยาโรงเรียน จะต้องระบุตัวตนได้อย่างแม่นยำในคุณสมบัติทางวิชาชีพของตนเอง

3.2 คำอธิบายเกี่ยวกับบริการบทบาทและลำดับความสำคัญของวิชาชีพนักจิตวิทยาของโรงเรียน จะต้องอธิบายเกี่ยวกับพื้นฐานและขอบเขตของการบริการ

3.3 ให้เคารพวิชาชีพอื่น (Respecting Other Professionals) ในการเข้าถึงต่อความต้องการของนักเรียน นักจิตวิทยาของโรงเรียนจะต้องทำงานร่วมมือกับวิชาชีพอื่นในความสัมพันธ์ที่อยู่บนพื้นฐานความเคารพซึ่งกันและกัน

3.4 มีความสัมพันธ์ที่หลากหลาย โดยไม่คำนึงถึงผลประโยชน์ซับซ้อนนักจิตวิทยาโรงเรียนหลีกเลี่ยงความสัมพันธ์และผลประโยชน์ที่ซับซ้อน ซึ่งอาจทำให้ประสิทธิภาพแห่งวิชาชีพลดลง

4. มีความรับผิดชอบต่อโรงเรียน ครอบครัว ชุมชน วิชาชีพ และสังคม (RESPONSIBILITY TO SCHOOLS, FAMILIES, COMMUNITIES, THE PROFESSION, AND SOCIETY) นักจิตวิทยาโรงเรียน ต้องส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน ครอบครัว และสภาพแวดล้อมที่ดีในชุมชน นักจิตวิทยาโรงเรียนจะต้องรักษาความเชื่อมั่นของสาธารณะที่มีต่อนักจิตวิทยาโรงเรียน โดยการเคารพกฎหมาย และหลักจรรยาบรรณ นักจิตวิทยาโรงเรียนจะต้องพัฒนาความสามารถทางวิชาชีพ โดยการให้คำปรึกษาแก่ผู้ปฏิบัติงานที่มีประสบการณ์น้อยและมีส่วนร่วมในการส่งเสริมพัฒนาความรู้จิตวิทยาของโรงเรียน

4.1 ส่งเสริม สุขภาวะในโรงเรียน ครอบครัว และสภาพแวดล้อมที่ดีในชุมชนนักจิตวิทยาโรงเรียน ต้องใช้ความเชี่ยวชาญในด้านจิตวิทยาและการศึกษา เพื่อส่งเสริมโรงเรียน ครอบครัว และสภาพแวดล้อมของชุมชนที่ปลอดภัยที่ดีต่อมีสุขภาวะสำหรับเด็ก

4.2 เคารพในกฎหมายและความสัมพันธ์ของจรรยาบรรณ และหลักจริยธรรมทางจิตวิทยานักจิตวิทยาของโรงเรียน มีความรู้และเคารพกฎและแนวปฏิบัติของจิตวิทยาในโรงเรียน ในการเลือกแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสม จะต้องพิจารณาถึงความสอดคล้องระหว่างกฎหมาย จรรยาบรรณ และหลัก จริยธรรมทางจิตวิทยา

4.3 การรักษาความไว้วางใจของสาธารณะโดยการตรวจสอบตนเองและการตรวจสอบโดยผู้อื่น นักจิตวิทยาโรงเรียน จะต้องยอมรับต่อความรับผิดชอบในการตรวจสอบการปฏิบัติงานของตนเองและการปฏิบัติงานของนักจิตวิทยาโรงเรียนอื่นๆ เพื่อให้มั่นใจว่าเป็นไปตามมาตรฐานทางจริยธรรม

4.4. สร้างหลักปฏิบัติแห่งวิชาชีพ โดยการตรวจสอบ นิเทศ กำกับ ติดตามเป็นส่วนหนึ่งของภาระหน้าที่ ที่มีต่อนักเรียน โรงเรียน สังคม และกลุ่มวิชาชีพ นักจิตวิทยา โรงเรียนให้คำปรึกษาและให้ความรู้แก่ผู้เรียนที่ทำให้เกิดการบริการที่มีคุณภาพสูง และเป็นต้นแบบในการปฏิบัติตามหลักจริยธรรมแนวปฏิบัติแห่งวิชาชีพ และการตัดสินใจ

4.5. มีส่วนร่วมในการพัฒนาองค์ความรู้จิตวิทยาในโรงเรียนเพื่อที่จะพัฒนาการบริการให้กับเด็ก ครอบครัว และโรงเรียน และเพื่อส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพของเด็กนักจิตวิทยาโรงเรียน ต้องกระตุ้นและส่งเสริมให้เกิดองค์ความรู้เกี่ยวกับจิตวิทยาในโรงเรียน โดยการมีส่วนร่วมช่วยเหลือ ร่วมมือ เข้าร่วม หรือ ดำเนินการ และเผยแพร่งานวิจัย